

Α. ε. ανδρικούς Γερβάσιος, 1929.

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΣΚΟΠΙΑΣ
ΙΕΡΩΝ ΕΝ ΕΦΕΣΩ

Μέσα εις την πόλιν και κάπως ύψηλά και γύρω από τον μεγάλον, τον υπερύψηλον, λιθόκτιστον, αλλά γυνών, Μητροπολιτικόν ναόν της πόλεως, είναι υαζοειμένα τὰ σχολεία, όπως οι νεοσοί υπό τὰ φτερά της κλώσας.

Μα λένε ότι ο Δεσπότης δέν ἀπολείπει από καμμίαν λειτουργίαν, από κάθε δεύθρον και από κανέναν έσπερινόν.

Είναι Πόντιος και ονομάζεται Γερβάσιος.

Πόντιοι Μητροπολίται — πρόσ-άγαλλιασιν του πατρός Ιασονίδου — πλήθος εις Θράκην και Μακεδονίαν. Και πληθώρα Ποντίων πολιτευομένων και Πόντιοι έπίσης άρκετοί, με όθμην προς κατάληψην άξιωμάτων άνωτέρων.

Με τους Κομητικούς εις άνάτι-

ρας θέσεις εις Θράκην και Μακεδονίαν, έρχονται οι Πόντιοι!...

— Θα έκπονήσωμεν την Έλλάδα! μου έλεγε κάποτε ο % Ιασονίδης. Ίητόν νά φέρη άλλας 250.000 Ποντίων εκ Ρωσσίας εις την άδέαντον πλέον νά βαστάση όγι νέον πληθυσμόν, αλλά ουτε τον παρόντα άτυχή Μακεδονίαν.

— "Η θά την εκπονήσητε, του ήπήνησα, ή θά την . . . κ α τ α π ο ν τ ι σ η τ ε s αν φέρετε και άλλες μυριάδες.

Αυτά όμως ελέγοντο στα έπιδόλια.

Η αλήθεια είναι, ότι οι Πόντιοι, είναι έπιμονο, ζωντανό ζωρηό, άνήσυχο, βαρό, θετικό και δυνατό στοιχείο και ως τοιούτων καλό ύλκώ για μιá νεοελληνική κοσμογονία.

Ο Μητροπολίτης μας λέγει τα παραπάνω του.

— Το Κράτος έπαυσαίμεν τον κλήρον εις την τύχη του. Είησε την περιουσίαν διαδοχών Μοναστηρίων για νά κάμη έκκλησιαστικόν ταμείον και την έφαγε.

Πήρε έπίσης την περιουσίαν άλλων διαδοχών Μοναστηρίων και την έδωκε εις την άεροπορικήν άμυναν.

— Μα τώρα, μου φαίνεται, ότι τά ξανατήρατε.

— Τα πήραμε και δέν τὰ πήμαμε άκόμα. Το Κράτος δέν έσκέφθη ποτέ την άνόρθωσιν του Κλήρου. Τόν κατώτερον κλήρον τόν έγκατέλειψεν εις τó έλεος των ατρισαγίων και των μνημοσύνων. Ένώ μπορούσε από τὰ χρήματα αυτά που έφαγε, νά μορφώση ιερείς, οι όποιοί νά δύνανται νά γίνωνται και άσχερείς. Νά στέλλη κληρικούς εις την Ευρώπην νά μορφούνται και νά παρακολουθούν την νεωτέραν διανοητικήν εξέλιξιν του πολιτισμένου κόσμου, ώστε επανερχόμενοι νά δύνανται νά άντιμετωπίσων σθεναρώς και νικηφόρως, τους πολλούς και ποικιλονόμους έχθρούς του Έθνους μας και της Ορθοδόξου έκκλησίας. Τους χι-

λιαστάς, τους κομμουνιστάς, τους Ούνιους...

— Είναι σωθοροί οι χιλιαστοί και ύπολογισμοί;

— Έκείνοι οι όποιοί είναι σωβαροί και ύπολογισμοί είναι οι Ούνιται. Αυτοί αποτελούν την συντομμένην της έναντίον της πατριδος μας και της έλληνικής δημοκρατίας, δηλητηριώδους ποσολαγάνδας του Πάπυ και της Ιταλίας.

— Έχει το δάκτυλό της ή Ιταλία έδδ;

— Υπάρχει και λειτουργεί και Ιταλικό σχολείο έδώ περα.

Κατόπιν έμάθαμεν διά τó σχολειόν αυτό τó ύσιον ύπόχει γορβίς νά ύπόσχων Ιταλοί εις τó Δεσδαγάτς και τó όποιον ήλθε νά μορφώση τους Έλληνας, ένώ υπέσχον τόσοι Λαζαρόνοι, έκατοντάδες χιλιάδων, νά μορφώση εις την Ιταλίαν.

Κατόπιν έξω από διαφόρους πολιτάς έμάθαμεν, ότι τó σχολειόν αυτό είναι τó ύσιον και ή διανοητική τροφοδότησις όλων των παιδιών των ξένων, τά όποια τά υπορούσανε νά λάβουν κάποια Έλληνική ή Έλληνοπροπη άνατροφή.

Αρμενιοί, Έβραιοί και έλαχιστοι έναπομειναντες Βούλγαροι, έν τó κρητικό, εκεί στέλλυν τά παιδιά τους.

Είπαμεν και άλλοτε, ότι ή Έλλάς κατήνησεν ένα άφρακτο πληγάμπελο, μέσα εις τó όποιον άλλών ζει κάθε Λαζαρόνος και κάθε ίχθύρος, δοχείον κάθε ξενιτής άκαθαρσίας και παντός άποσυνδειακού ίού...

Έπανερχόμεθα εις τόν Μητροπολίτην.

— Και για τὰ Καλλιστεία, που λέμε, τί ιδέαν έχετε;

— Μπορούν νά γίνωνται.

— Μα ό συνάδελφός σας ό Άγιος Σεργών, έχει αντίθετον ιδέαν.

— Μπορούν νά γίνωνται έντός του πρόσοντος; και του σοβαρού...

ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜ.

Έλεκτά διδία έχει μονον τó Βυβλιοπαιδιον του Έθνικού Κλήρους.

Μ. α. β. 26 1929

**ΕΝ ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΕΩΣ
κ. ΓΕΡΒΑΣΙΟΥ**

Δευτέρα 22 1929 Μ.Υ. Ατταλίτ

Εἰς Ἀθηναϊκὴν συνάδελφον ἐδημοσιεύθη τὸ κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρον ἄρθρον ἐνὸς ἐκ τῶν γνωστοτέρων Ἱεραρχῶν τῆς Ἑλλάδος, τὸ ὁποῖον ἰδιαίτερος συνιστῶμεν εἰς ὅλους τοὺς κληρικούς μας:

Ἀξίζει τῶντι θερμότητων συγχαρητηρίων ἢ πρωτόβουλος κινήσις τοῦ φύλλου σας ἐν τῷ ἐπιπέδῳ τοῦ ἠθικοῦ Κόσμου.

Ἡ σημαία τῆς τοιαύτης ἐξεγέρσεως θά εἶδει νομίζω νὰ ὑψωθῆ πρό πολλοῦ.

Ἦεν πολλὰι δυνάμεις καὶ ἐνέργειαι μυστικιστικαὶ παρεσῆλθον καὶ εἰσεδύσαν πανταχοῦ καὶ πολλαχόθεν.

Ἡ Οἰκογενεῖα, τὸ Σχολεῖον, ἡ Κοινωνία, εἶναι πλέον πετρωμένα.

Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Πολιτεία, δὲν ἀποτελοῦσιν ἐξαίρεσιν.

Πῶς ἐπικαλεῖσθε μόνον τὴν ἠθικοῦν ἐπέμβασιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ τὸ τοιοῦτον ἱερὸν καὶ ὕψιστον καθήκον ὀφείλει νὰ κινή εἰς ἐγρήγορσιν καὶ δράσιν ὅλους τοὺς ἀρμόδιους;

Μεγαλύνονται ποτε τὰ Ἔθνη καὶ εὐχεσθῆ ἡ Κοινωνία, ἀνευ ἐμπνευσμένων διδασκαλῶν καὶ ζηλωτῶν ἱεροκλήρων;

Ὅποιαν προσοχὴν σπουδαίαν καὶ ἐπιβόλον καταβάλομεν καὶ δι' ἀμφοτέρα ταῦτα καὶ ὡς Κράτος καὶ ὡς Ἐκκλησία;

Οἱ πλείονες τῶν διδασκόντων ἐκτελοῦσι τὸ καθήκον αὐτῶν ὑπὸ τύπον ἀπλῆς μεταδόσεως γνῶσεων.

Ὅλγοι μιμῶνται ἔτι τοὺς αἰδίουμους διδασκάλους τοῦ παρελθόντος, ἀγωνιζόμενοι νὰ ἐμπνεύσωσι καὶ εἰς τὴν διάδοχον γενεάν τὸν ἅγιον ἐθνουσιασμὸν ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος.

Πότε καὶ πῶς ἐξηλέγχθημεν ἐκπαιδευτικῶς καὶ κατὰ τρόπον σοβαρὸν καὶ ἑλληνοπρεπῆ, σύμφωνον πρὸς τὰ ἰδεώδη τῆς Φυλῆς;

Μονόπλευρον οἰκοδόμημα δὲν ἴσταται. Εἶναι ἀξίωμα τοῦτο.

Ζητεῖτε τὴν ἐνεργὸν ἐπίδρασιν τῆς Ἐκκλησίας; Ἄριστα. Ἀλλὰ ζητήσατε συγχρόνως καὶ τοὺς ἐκ τῶν σχολείων καρπούς.

Συμφωνοῦσιν ἄρα γε οἱ Ἀκαδημαϊκοὶ μετὰ τῆς Ἐκκλησίας; Ὀχι,

δὲν παρέλκει ἡ πατραγαθία, βάσις οὖσα τῆς ἀνδραγαθίας. Ἐὰν μετεβλήθη ὁ ἀπὸ αἰῶνων ἄνθρωπος εἰς ποσότητα καὶ ποιότητα τῶν διανοητικῶν καὶ ἠθικῶν αὐτοῦ δυνάμεων οὐσιαστικῶς, θά ἠδύνατο τότε νὰ μεταβληθῆ καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα.

Ἄλλ' ἐνόσω αἱ παλαιαὶ ἀξίαι, πορίσματα καὶ ἀπαυγάσματα χιλιάδων χρόνων καὶ μυριάδων κεφαλῶν, παραμένουσιν ὄρθιαι καὶ ἰσχυραὶ, τὰ κῆτρώμεθα ἐνώπιον τῶν νέων ἀξιών τοῦ γυμνοῦ καὶ τοῦ ἡδέος;

Εἴμεθα ἡμεῖς σοφώτεροι τῆς ἐνδειγμένης τάξεως ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου;

Ἦγούνται ὀρθολογανῶς πρῶτον τὰ διανοήματα, ἀκολουθοῦσι τὰ συναισθήματα, καὶ ὑποκείνται τὰ γαστρικά καὶ ὑπογάστρια.

Διατὶ αἱ νεώτεροι θεωρίαι θέλουσι καὶ καλὰ νὰ ἀνατρέψωσι τὴν κρατούσαν τάξιν;

Καὶ διατὶ τοὺς τὰ τοιαῦτα φρονοῦντας καὶ πράττοντας, σοφοὺς ἀποκαλοῦμεν, καὶ θαυμάζομεν, καὶ ἠγάπας καθίζομεν, τὰ δὲ κεκτημένα τῶν πατέρων ὅσια καὶ ἱερά τολμῶμεν νὰ ἀθετήσωμεν καὶ ἀπολακτίσωμεν, ὡς ἀξίας πεπαλαιωμένας καὶ μεσαιωνικὰς;

Μὴ πλανώμεθα. Τὰ οὐσιώδη καθεστῶτα δὲν εἶναι μεταβλητὰ, ἀλλὰ μόνιμα καὶ αἰδία.

Ἄλλοιοῦνται μόνον αἱ μέθοδοι καὶ τὰ συστήματα, λόγῳ τῆς ρεούσης ἐξελιξέως τῶν ἀνθρωπίνων.

Πίστις, Πατρίς, Οἰκογένεια, Ἐργασία, Οἰκονομία εἶναι τὰ αἰώνια ἰδεώδη τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς καὶ τάξεως, ἧς ὑπηρετεῖται καὶ φρουροὶ ἐτάχθησαν καὶ τάσσονται ἡ Παιδεία καὶ ὁ Τύπος, ὁ Στρατὸς καὶ ἡ Πολιτεία, ἡ Ἐκκλησία αὐτή.

Παρ' ὅλων τούτων ζητητέα ἡ ἄμεσος συνδρομὴ καὶ συμβολὴ πρὸς καθαρμὸν καὶ ἐξυγιασμὸν τῆς ὅλης εὐηγμένης Κοινωνίας, ἧτις δὲν δύναται νὰ νοηθῆ εἰμὴ ὡς τὸ λαμπρότερον ἀπαύγασμα καὶ ἀγλαΐσμα τῆς πρόδου καὶ πολιτισμοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς.

† Ὁ Ἀλεξανδρουπόλεως ΓΕΡΒΑΣΙΟΣ